

Prevenција: Znam što hoću, znam što mogu!

Provoditelj: Udruga apstinencija za pomoć pri resocijalizaciji Porat

Godina provedbe: 2022

Kratki opis programa

Grupni rad i edukacija rizične skupine djece s ciljem prevencije svih oblika ovisnosti, jačanja i razvoja socijalnih vještina i obiteljskih veza te poboljšanja kognitivnih procesa i ponašanja u životnim izazovima.

Aktivnosti koje se provode:

1. Socioemocionalne radionice za djecu na različite teme definiranja i izgradnje vlastitog identiteta, razvoja samopoštovanja i samopouzdanja
2. Radionice dramskog odgoja
3. Kreativne radionice
4. Detektiranje, motiviranje i upućivanje korisnika
5. Upućivanje roditelja na radionice o pozitivnom roditeljstvu

Cilj: Doprinijeti prevenciji svih oblika ovisnosti kod djece u povećanom riziku za razvoj poremećaja ovisnosti, putem savjetovanja, edukacije te socioemocionalnih, kreativnih i dramskih radionica.

Sažetak programa

Program prevencije ovisnosti o alkoholu, drogama, kockanju i novim tehnologijama s primarnim područjem selektivne prevencije. Program se usmjerava na opći cilj suzbijanja i sprječavanja pojave ovisnosti među djecom i mladima te rizično ponašanje djece i mladih vezano uz eksperimentiranje sa sredstvima ovisnosti kao i unaprjeđenje provedbe programa resocijalizacije ovisnika, dok je posebni cilj programa povećati dostupnost programa prevencije svih oblika ovisnosti i ponašajnih ovisnosti (alkohol, cigarete, droge, kockanje, igre na sreću, računalne igrice, Internet) usmjerenih općoj populaciji djece i mladih i rizičnim skupinama djece i mladih.

1. Županije provedbe

Zadarska

2. Datum početka i završetka programa

Datum početka: 01.12.2019

Datum završetka: 30.11.2022

3. Ostvaruje li program formalno partnerstvo u zajednici

da

4. Ako da, s kim (suradnik u provedbi)

Zavod za javno zdravstvo Zadar, Centar za socijalnu skrb Zadar i Terapijska zajednica Mondo Nuovo

5. Dosadašnja iskustva udruge/institucije u provođenju istog ili sličnih programa

Mjesto provedbe programa: Zadar

Godina u kojoj se program provodio: 2022,

Broj obuhvaćenih korisnika: 16

6. Je li program originalno autorsko djelo nositelja ili je preuzet za korištenje uz dozvole autora

Izvor programa: Originalni program

Originalni naziv programa na jeziku s kojeg je preuzet: Znam što hoću, znam što mogu!

7. Razina preventivnih intervencija

Selektivna

8. Okruženje na koje je program primarno usmjeren

Zajednica

9. Rizici i zaštitni imbenici na koje program cilja

Rizici i imbenici: Rizici i imbenici u pojavi ovisničkog ponašanja kod djece i mladih uključuju: druženje s vršnjacima rizičnog ponašanja (konzumiraju alkohol, droge ili imaju druga neprihvatljiva ponašanja) te tolerantan stav i vjerovanje da je uzimanje droga prihvateno od vršnjaka, nisko samopoštovanje, pretjerana sramežljivost, agresivnost, depresija, loše socijalne vještine i neuspjeh u školi.

Rizici su tip obitelji (kaotični obiteljski odnosi, nejasne uloge i pravila, nepoštivanje osobnosti djeteta, nedostatak uzajamne vezanosti i brige), kao i pretjerane zabrane ili nedostatak

kontrola roditelja (djeca provode slobodno vrijeme u lutanju, na ulici, noćnim izlascima, na pokerskim aparatima ili kladionicama) svakako doprinose razvoju ovisnosti.

Zaštitni imbenici: Razvoj zaštitnih imbenika kao odgovornost za vlastito zdravlje, pozitivna slika o samom sebi, visoko samopouzdanje, dobar školski uspjeh, dobre komunikacijske, socijalne i organizacijske vještine, odupiranje vršnjakom utjecaju, dječiji su roditelji ovisnici ili bivši ovisnici.

10. Procjena potreba

Na temelju provedbe: Većina autora mnogobrojnih radova na temu ovisnosti o drogama su istočnjačke obitelji kao ključan faktor u formiranju karaktera neke osobe i njezina odnosa prema životu i društvu. Budući da droga ne «bira», ugrožene su sve obitelji, a posebno one u kojima su roditelji ovisnici ili izlijeđeni ovisnici. Stoga smo odlučili ovaj projekt posvetiti upravo njima. Mišljenja smo da su djeca ovisnika i izlijeđeni ovisnika u riziku od socijalne isključenosti te da ispravno osmišljavanje njihovog slobodnog vremena može pospješiti njihovu socijalnu uključenost. Zadarska županija broji 1500 registriranih ovisnika od čega je aktivnih u 2018. godini 542 (prema podacima Službe za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti i mentalno zdravlje Zadar) što čini jedan od primarnih problema s kojima se društvo suočava. Zadarska županija je na prvom mjestu po broju ovisnika na 100 000 stanovnika po stopi od 496,2 ovisnika. Djeca roditelja ovisnika o psihoaktivnim drogama i alkoholu spadaju u višestruko rizičnu skupinu prema istraživanju Medicinskog instituta (IOM <http://www.iom.edu/>). Prema podacima iz Nacionalnog programa za mlade 2014. god.- 2017. god. prvo uzimanje bilo koje droge zbiva se u dobi od oko 16 godina, a prvo uzimanje heroina s 20 godina. Također, prema tim podacima, prije trinaeste godine života, 4% mladića i 3% djevojaka je iskušalo marihuanu. Očekivani rezultati: Smanjenja mogući nastojanja pojave ovisničkog ponašanja kod djece i mladih bez adekvatne roditeljske skrbi te kod djece i mladih kod kojih su detektirani poremećaji u ponašanju.

11. Trajanje programa

Trajanje jednog ciklusa programa u tjednima: 52

12. Ciljevi programa

Opći: Doprinijeti prevenciji svih oblika ovisnosti kod djece u povećanom riziku za razvoj poremećaja ovisnosti, putem savjetovanja, edukacije te socioemocionalnih, kreativnih i dramskih radionica.

Specifični: Razviti zaštitne imbenike (odgovornost za vlastito zdravlje, pozitivna slika o samom sebi, visoko samopouzdanje, dobar školski uspjeh, dobre komunikacijske, socijalne i organizacijske vještine, odupiranje vršnjakom utjecaju) dječiji su roditelji ovisnici ili bivši ovisnici.

Povećati broj djece s razvijenim vještinama donošenja kvalitetnih odluka i suočavanja.

Razviti znanja i vještine ciljane skupine za kvalitetno provođenje slobodnog vremena.

Smanjiti mogućnost pojave ovisničkog ponašanja kod djece čiji su roditelji bivši ovisnici.

Povećati dostupnost radionica jačanja osobnih i socijalnih vještina te aktivnosti provođenja slobodnog vremena ciljanoj skupini u gradu Zadru i Zadarskoj županiji.

13. Ciljana skupina

Osnovna škola, Obitelj / roditelji

14. Korisnici programa

Opis korisnika: Projekt obuhvaća djecu u dobi od 6 do 14 godina (m/ž) s područja Zadarske županije, kod kojih su prisutni socijalni pokazatelji većeg rizika: stupanj socijalne isključenosti, rizici u obitelji, djeca iz obitelji korisnika sustava socijalne skrbi, jedan ili oba roditelja s problemom bolesti ovisnosti, te su im stoga rizici za razvoj poremećaja veći od prosjeka.

Dosadašnja iskustva naše udruge u radu s ovisnicima govore da djeca koja se suočavaju i spoznaju bolest ovisnosti vlastitih roditelja već pokazuju različite psihičke i fizičke smetnje nego djeca čiji roditelji nisu bili u bolesti ovisnosti te je samim tim kod njih povećan rizik od socijalne isključenosti zbog neprihvatanja vršnjaka u školi, manjka prijatelja i stigmatizacije. S obzirom na to da već sada postoje druge generacije ovisnika (u istoj obitelji), djeca, korisnici ovog projekta, direktno spadaju u rizičnu skupinu kojima je potrebna dodatna pomoć u socijalizaciji i izgradnji vlastite osobnosti.

Broj korisnika na godišnjoj bazi: 16

15. Metode korištene u programu

Savjetovanje, Radionica

16. Program je evaluiran

da

17. Vrsta provedene evaluacije

Da - Evaluacija procesa

18. Metoda evaluacije

Evaluacija procesa provodi se kroz procjenu uspješnosti odvijanja projekta na osnovi monitoringa i njegove sukladnosti planu i rasporedu: praćenje izvršenja aktivnosti sukladno planiranim rokovima; korištenje resursa (ljudski, financijski, materijalni, prostorni), analiza zadovoljstva korisnika.

Provodi se evaluacija uinka projekta prilikom koje tim za provedbu projekta, voditelj savjetovališta, voditelj radionica te evaluator projekta prikupljaju podatke kroz nadzor, neposredno opažanje i mjerenje dostizanja kvantificiranih i kvalificiranih ciljeva projekta.

- Vode se zapisnici sastanaka partnerskih organizacija te se pišu kvartalna izvješća.
- Provode se evaluacijski upitnici za procjenu uspješnosti provedbe projekta kod partnera i korisnika.
- Provodi se intervju s korisnicima i njihovim roditeljima na početku i na kraju provedbe programa od strane psihologa
- Provodi se upitnik procjene uinka socioemocionalnih, dramskih i kreativnih radionica
- Vodi se Dnevnik provedbe kreativnih radionica, dramskih radionica te socioemocionalnih radionica uz popis prisutnih.

19. Evaluatori

Unutarnji

20. Najvažniji rezultati evaluacije

- Održane su 24 kreativne radionice koje je pohađalo 16 korisnika.
- Održano je 15 socioemocionalnih radionica koje je pohađalo 16 korisnika te je povećana razina znanja i svjesnosti kod polaznika.
- Održane 2 dramske radionice, Riječi, riječi i Mamci, na kojima je sudjelovao 21 korisnik.
- Centar za socijalnu skrb Zadar i Zavod za javno zdravstvo – Služba za mentalno zdravlje i prevenciju ovisnosti Zadar pružili su pomoć u prepoznavanju zainteresiranih roditelja te pomoć u ostvarivanju kontakata s roditeljima. Uputili su 7 korisnika.

-Djelatnici Udruge Porat detektirali su i usmjerili 3 korisnika, sukladno njihovim potrebama i mjestu prebivališta, da se uključe na radionice o pozitivnom roditeljstvu u sklopu projekta "Pozitivna mama, pozitivan tata" koje provodi psihologinja Antonija Ražnjević u Savjetovalištu terapijske zajednice Mondo Nuovo.

- Pripremljena je i organizirana izložba likovnih radova u Gradskoj knjižnici Zadar. Likovni radovi bili su izloženi od 12. do 21. prosinca 2022. godine.

21. Program je promoviran u okviru medijske kampanje na nacionalnoj i/ili lokanoj razini

Promoviran: ne

Sadržaj i tijek kampanje:

22. Ukupni proračun programa za jednu godinu provedenja (HRK)

23. Izvori financiranja

Vlastita sredstva (HRK):

Gradsko financiranje (HRK):

Županijsko financiranje (HRK):

Nacionalno financiranje (HRK): 90.000,00

Drugi izvori (HRK):